

Lys & Liv

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

Informasjonsblad for Menighetsfakultetet
Nr. 5, november 2007 73. årgang

MENIGHETSFAKULTETETS
BIBLIOTEK

Mest fornøyd...

Frihet og tillit

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet.

Lys & Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Med sine 23.000 abonnenter er det et av de største innen kristen presse i Norge. Alle nåværende og tidligere studenter, ledere og medlemmer i foreninger, ledere i samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsyttere mottar bladet. Kristne organisasjoner og venner og familie av studenter og ansatte er blant leserne.

Ved kildeanvisning kan artikler fra Lys & Liv fritt gjengis.

REDAKSJON

Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Marianne Torp, redaksjonssekretær
Hallvard Olavson Mosdøl,
redaksjonsmedlem

E-POST

lysogliv@mf.no

PRODUKSJON OG TRYKK

Koinos, Lorenskog
Østfold trykkeri, Askim

Neste nummer: februar 2008

Forsidebildet:

Fornøyde MF-studenter.
Fra venstre: Morten Dahle
Andersen, Per André Ronsen og
Ine Linn Marthinsen.

Foto: Marianne Torp

I DETTE NUMMER av Lys og Liv kan dere lese både om hundreårsmarkeringen for MFs stiftelse i 1907, og om eierskap i private høyskoler. Historien om MF gjenspeiler på mange måter historien om privat høyere utdanning i Norge. Etter kvalitetsreformen i norsk høyere utdanning og den felles Universitets- og høyskoleloven av 2005, har private høyskoler på de fleste områder fått de samme muligheter og rettigheter som de statlige. Samtidig er man underlagt stort sett de samme krav og forpliktelser, og det er derfor et problem at det ennå gjenstår en del på økonomisk likebehandling.

ETABLERINGEN av et uavhengig, nasjonalt akkrediteringsorgan for høyere utdanning (NOKUT) er en grunnleggende forutsetning for likeverdighet mellom statlige og private institusjoner, og på likebehandling basert på kvalitet og ikke på eierskap. Mange private høyskoler har hatt en imponerende utvikling de senere år og har oppnådd akkreditering, eller er inne i akkrediteringsprosessen for å bli godkjent som høyskole eller vitenskapelig høyskole. Det er en kostbar og krevende prosess å utvikle akademisk fagkompetanse på høyeste nivå. MF har i så måte hatt et forsprang, da man allerede fra stiftelsen for hundre år siden la listen på universitetsnivå. Grunnreglene av 16. oktober 1907 sier at undervisningen skal sikte på å gi studentene «fuld videnskabelig utdanning i de disiplinene og penser, som er foreskrevet for teologerne ved universitetet.»

TEOLOGISTUDIET var blant de fremste og lengste akademiske studier i Norge, og i tillegg var teologisk embetseksamen en forutsetning for å kunne utnevnes til det statlige embete som prest. Menighetsfakultetets rolle som privat alternativ til universitetet var så spesiell at det måtte etableres en egen «Lov av 16. mai 1913 om eksamensret for Det Teologiske Menighetsfakultet.» Denne loven ble avløst ved Privathøgskoleloven av 1986. Året etter fikk MF, som første private institusjon, rett til å tildele doktorgraden. MF ble også som den første og foreløpig eneste private institusjon akkreditert av NOKUT som vitenskapelig høyskole, eller spesialuniversitet. MF er nå ordinært medlem av Universitets- og høyskolerådet og Nordisk Universitetssamarbeid (NUS).

DA MF I 1910 søkte om eksamensrett, fikk man full støtte av biskopen i Christiania, Anton Chr. Bang, som både hadde vært professor ved Det teologiske fakultet og kirkestatsråd. Han skrev til Departementet at de menn som leder det teologiske studium ved Menighetsfakultetet, ved det alvor og den dyktighet som betegner deres virksomhet, i sannhet ikke fortjente å bli møtt med mistillit fra det offentliges side.

DEN NYE FELLES Universitets- og høyskoleloven av 2005 betegner i så måte avslutningen på en lang historie.

Menighetsfakultetets grunnleggere hadde utvilsomt et håp om at MF skulle bli en livskraftig institusjon da de møttes i Møllergata 47 for hundre år siden. Spørsmålet er om de hadde fantasi til å forestille seg det MF som nå skal feire sitt hundreårsjubileum? Muligens var biskop Bang i nærheten da han skrev at Menighetsfakultetet betegnet en ny innsats og et nytt fremskritt, og at det ville føles som «et utaalelig Trældoms Aag, om man paa dette Omraade vilde opretholde Statsmonopolet; det er Frihed og Tillid der bygger op den høiere Almendannelse...».

Vidar Haanes

Vidar L. Haanes er rektor ved Menighetsfakultetet

Vi venter

I adventstiden
sies det
vi venter

Hva venter vi på?

Det som allerede har skjedd?
Herrens komme
i Betlehem?

Eller julens komme?
Vi vet
julen kommer
år etter år
uansett hvor tidlig
eller sent
vi begynner
å vente

Eller venter vi på
hans endelige komme?
Den som ingenting
med julen
har å gjøre?

Dette var enklere
som barn:
Da viste antall
uåpnede kalenderluker
dager som var igjen
til nissens komme

Min julekveldsvise

Hva mer
kan man synges?
Alt er sagt
og litt til

Jingle bells
White Christmas
og Rudolf er rød på nesen

Gud ble menneske
tok bolig i
Betlehem Nasaret Jerusalem
men også i
Beijing Nashville Jessheim

Hellig
annerledes
fra fødselen av
og likevel så vanlig

Jesus så ut
levde og lærte
som en av oss
og likevel ikke

Dode
som en av oss
og likevel ikke

De så ham
vi ser ham
full av nåde og sannhet

Og den som har sett ham
har sett hans Far i himmelen

Storre ord enn dette
kan ikke en enkel
julekveldsvise romme

Han er mye mer
enn våre jingle bells

*Pirjo Krabye er studiekonsulent
ved Menighetsfakultetet.*

GRADER

MF tilbyr følgende grader:

- Bachelor i teologi
- Bachelor i kultur- og samfunnsfag, studieretning Ungdom, kultur og tro
- Bachelor i kultur og samfunnsfag med fordypning i KRL
- Disiplinbasert mastergrad i kristendomskunnskap
- Master i kristendomskunnskap, studieretning KRL fagdidaktikk (deltid)
- Erfaringsbasert master i praktisk teologi
- Master i teologi
- Master of Philosophy in Theology
- Master i kirkelig undervisning (kateketutdanning)
- Master i diakoni
- Cand.theol. (presteutdanning)
- PhD innenfor fagområdene kristendomskunnskap og teologi

Deltidsstudier i KRL på bachelor- og masternivå tilbys ulike steder i Norge, bl.a. som videreutdannings-tilbud for lærere.

MF tilbyr også studier i pentekostal teologi, katolsk teologi, metodistisk teologi og frelsesarmeens teologi.

ADRESSER

Besøksadresse:

Gydas vei 4, Oslo

Postadresse:

Postboks 5144 Majorstuen,

0302 Oslo

E-post: post@mf.no

Tlf: 22 59 05 00 Fax: 22 59 05 05

Bankgiro: 3000 17 41841

MFs netteside: www.mf.no

Fax informasjonskontoret:

22 59 05 01

- Et løfte som

Som liten fikk han alltid lov til å sette fram julekrybben første søndag i advent. Senere ble han prest og gjennom jobb ble juleforberedelsene en selvfølge. Nå er han direktør i Kirkerådet og leter etter nye tradisjoner.

Fakta:

Jens-Petter Johnsen (58)

Bosted: Bekkelaget

Stilling: Kirkerådsdirektør

Utdannet: Prest fra MF

Kan du fortelle noe om dine første erfaringer med advent?

Min farfar lagde en liten hvit trekirke til meg, den tok jeg fram hver første søndag i advent. Den hadde glitter på taket, og det var et rodt lys inni den. Jeg pleide å kjøre biler gjennom den. En annen ting jeg husker godt er at min far lagde julemarsipan med meg på siste søndag i advent.

Hvordan vil du forberede deg til årets julehøytid?

Som menighetsprest levde jeg mye i prekenforberedelsene. Jeg synes at jeg var og er privilegert som kan bruke arbeidstiden på å forberede meg til jul. Siden jeg nå har begynt i ny stilling som kirkerådsdirektør, har jeg behov

for å lage nye tradisjoner. Men en fast tradisjon jeg har hatt i en del år, er en sangaften hjemme hos en venn. Det er en stor opplevelse å få være med på, og en veldig flott forberedelse til jul.

Mine forventninger til advent handler først og fremst om et løfte som allerede er oppfylt. Et adventsminne som har vært viktig for meg er en gudstjeneste på Lambertseter kjøpesenter, der fikk vi formidle julens budskap til alle som var ute og handlet. Det å formidle Herrens komme på et folksomt kjøpesenter er godt, fordi mennesker som ikke føler seg hjemme i kirken likevel stoppet opp for å høre.

Dessuten håper jeg at mine barn lager julemarsipan med sine barn - hvis ikke, må jeg ta ansvar!

Hva gjorde mest inntrykk på deg i teologistudiet da dere lærte om julens budskap?

Det var å se sammenhengen mellom løftene i Det gamle testamentet og oppfyllelsen av dem i Jesus Kristus.

Hva slags musikk lytter du gjerne til i adventstiden?

Jeg er veldig altetende når det gjelder musikk, men hvis jeg skal velge ett musikkstykke må det bli Händels Messias. Men jeg lytter også gjerne til mer jazzpreget musikk, en amerikansk sangerinne som heter Eva Cassidy, har laget noen fine innspillinger for hun døde.

Etterutdanningskurs for lærere i videregående skole og ungdomsskole 2.-3. januar 2008

Religion - individ og samfunn

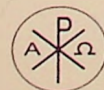
Kursavgift: kr 750,- (inkluderer lunsj). Påmeldingsfrist: 10. desember 2007

For informasjon og påmelding: www.mf.no/etterutdanning - eller ved henvendelse til MF.

Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo

Tlf.: 22 59 05 00 (Midttun)

E-post: kurs-kr1@mf.no

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

allerede er oppfylt

Du kjenner sikkert Inger Hagerups tekst «Så tenner vi et lys i kveld». Hva tenker du på når du hører disse versene?

Som toåring fikk jeg en adventskrans pyntet med granbar og fire lys, den skal jeg pynte for femtiåttende gang i år. Denne sangen er nært knyttet til tenning av denne adventskransen. Teksten bærer også med seg en varm forventning om glede og fred i den nære familie, og et rop om fred i den store verden.

Tekst og foto:
Kristin Walstad

Så tenner vi et lys i kveld

Av: Inger Hagerup

Så tenner vi et lys i kveld
vi tenner det for glede.
Det står og skinner for seg selv
og oss som er tilstede.
Så tenner vi et lys i kveld,
vi tenner det for glede.

Så tenner vi to lys i kveld,
to lys for håp og glede.
De står og skinner for seg selv
og oss som er tilstede.
Så tenner vi to lys i kveld,
to lys for håp og glede.

Så tenner vi tre lys i kveld
for lengsel, håp og glede.
De står og skinner for seg selv
og oss som er tilstede.
Så tenner vi tre lys i kveld,
for lengsel, håp og glede.

Vi tenner fire lys i kveld
og lar dem brenne ned
for lengsel, glede, håp og fred,
men mest allikevel
for fred på denne lille jord
der menneskene bor.

Jens Petter Johnsen er kirkerådsdirektor, utdannet ved MF.

MF PÅ KRYSS....

PROFESSORENE You Bin og He Qimin var i en uke MFs gjester i Oslo. De er lærere på Central University for Nationalities i Beijing. MFs relasjon til dette universitetet strekker seg åtte år tilbake i tid. Flere lærere fra MF har undervist der i kortere perioder og hvert år blir våre studenter på programmet «Tverrkulturell kommunikasjon» mottatt her når de er i Beijing.

FAGKRITISK DAG på MF er en dag for alle MF-studenter. Tema var «Hva vil det si å studere tro?» og «Er vi redd for andres tro?». Lene Hopland Bergset ledet paneldebatten. Fra venstre rektor Vidar L. Haanes, Gunnhild Nordgaard Hermstad, Eike Lennart Ziller-Off, Annette Kvernevik Dreyer, Morten Dahle Andersen og førsteamanuensis Svein Olaf Thorbjønsen.

ANNENHVER UKE er det internasjonal coffee-hour på MF. Samlingen er et hyggelig møtested hvor MFs internasjonale studenter treffer hverandre og andre norske studenter.

«PÅ VEI MOT et nytt språk» var tema for inspirasjonsdagen med Eivind Skeie. Hvordan kan Kirken fornye seg, og samtidig være tro mot det gamle? spurte Skeie som presenterte sin nye salmebok.

MFs **SUPPORTKLUBB** for landslaget, Oljeberget, kunne by på billige billetter til privatlandskampen mellom Norge og Argentina i sommer. John Stødle tar imot billettbestillinger.

DEN KJENTE malaysiske metodistiske biskopen Dr. Hwa Yung fra Malaysia besøkte MF i september. Yung er en av de ledende misjonsteologer i Asia og har skrevet den kjente boken «Mangoes or Bananas?»

«GOD AS ORIGIN of the Natural Law» var tema da professor D. Tadeusz Guz foreleste i høst på MF. Han er dekanus ved Johannes Paul II Universitet i Lublin. Her i samtale med professor Bernt T. Øffestad.

MORTEN HOLMQVIST foreleste for pensjonerteologer. Tema var «Jeg tror jeg er lykkelig ... ung tro og hverdag». Her i samtale med tidligere biskop Georg Hill.

GLIMT FRA PT 661 kursuke på Viken Senter i Bardu. Foto: Håkon Augdal. Fra venstre Helge Ruud, Erik Mathisen, Ingun Fosland, Helge Bøe og Hildegun Høeg.

FJELLTUR med turleder fra Viken. Fra venstre; Øyvind Taraldset Sørensen, Rolf-Helge Schjem, Kjetil Nyhus og Anne Helene Jørstad. Foto: Hildegun Høeg.

VERDENSDAGEN for psykisk helse ble markert ved andakten på MF, med tema redsel/angst. Materiell fra Modum Bad og Rådet for psykisk helse var tilgjengelig etterpå.

Masterstudenter i diakoni ved Diakonhjemmet og MF/Høgskolen Diakonova hadde felles fagdag i diakoni. Sittende fra venstre: Tormod Kleiven, Hans Olav Mørk, Guro Hellgren, Arild Tjørve. Bak fra venstre: Tron Fagermoen, Beate Sørensen og Elisabeth Fehn Olsen.

Gode MF-resultater i m

«Studentene er betydelig mer tilfreds med lærested og studiekvalitet enn gjennomsnittet.» Dette var en av de gledelige konklusjonene etter at studentene på UKT og teologi i april deltok i den nasjonale NAUTILUS-undersøkelsen.

NAUTILUS står for Nasjonal undersøkelse av trivsel, innsats, læring og undervisning blant studenter. Gjennom en årlig kartlegging av studenters synspunkter på ulike aspekter ved lærested og læringsmiljø, er undersøkelsen ment som et redskap for kvalitetsutvikling og kvalitetsheving i utdanningen. Den er utviklet både for å dekke lærestedenes behov og for å kunne gi et overordnet nasjonalt bilde av studenters vurderinger av forskjellige sider ved deres utdanningstilbud.

RESULTATENE fra undersøkelsen viser at MF kommer svært godt ut. Selv om

den dette året var gjennomført som en pilotstudie med et begrenset antall institusjoner, dekker den likevel et bredt utvalg og har representanter fra både store og små læresteder. De øvrige institusjonene er Universitetet i Oslo, NTNU, Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Høgskulen i Volda samt Høgskolen i Nesna, og resultatene presenteres både institusjonsmessig og i sammenligning med et gjennomsnitt av de øvrige.

STERKERE ENN gjennomsnittet uttrykker MF-studentene at undervisningen gir inspirasjon til faglig fordypning. Det samme kan sies om deres tilfredshet med lærernes innsats. MF-studentene er med andre ord betydelig mer tilfreds med forberedelse, formidling og engasjement enn gjennomsnittet av de andre studentene. Undervisningspersonale og administrativt personale oppfattes som klart mer imotekommende og serviceinnstilt enn ved de øvrige lærestedene, og informasjon og beskjeder synes formidlet på en effektiv måte. På spørsmål om bibliotekstjenestene er et flertall av MF-studentene svært fornøyd; også dette resultatet langt over gjennomsnit-

tet for de andre institusjonene. Når det gjelder vurdering av tilbakemeldinger på leverte oppgaver, mener langt flere av MF-studentene enn de øvrige at tilbakemeldingene er konkrete, at de peker på studentenes faglig sterke og svake sider og at de gir retning til videre arbeid. Videre tilkjenner MF-studentene langt mer positive svar om det sosiale miljøet enn gjennomsnittet for andre læresteder.

UNDERSØKELSEN konkluderer med at MF fremstår som en nasjonalt rekrutterende institusjon med et faglig tilbud som få eller ingen andre læresteder kan tilby. Flere enn gjennomsnittet legger stor vekt på lærestedets faglige omdømme, og langt flere MF-studenter enn gjennomsnittet ville valgt samme lærested om de skulle velge på ny. MF får også nærmest full score på spørsmålet om studentene ville anbefalt studiestedet til andre.

Av andre opplysninger som kommer frem, viser undersøkelsen at MF-studentene i høyere grad enn gjennomsnittet har lønnet arbeid ved siden av studiet. Dette vurderes for omtrent

Profesjonell undersøkelse

halvparten likevel som relevant i forhold til studiet. Studien avslører at studenter gjennomgående ikke er spesielt ivrige når det gjelder å delta aktivt i undervisningen gjennom å stille spørsmål og bidra i diskusjoner. MF-studentene utviser likevel en langt mer aktiv undervisningsdeltakelse enn gjennomsnittet. Verken når det gjelder å jobbe tilstrekkelig med eller ha opplevelse av å mestre studiene, er det noen særlig forskjell på MFs studenter og de øvrige. Dog kontakter MF-studentene i større grad lærerne sine utenom undervisningen for å klargjøre faglige spørsmål, og de er mindre eksamensstyrt enn gjennomsnittet av de øvrige. Vesentlig flere MF-studenter er svært fornøyd med tilgang på lesesalsplasser enn gjennomsnittet, og MF har høyere tilfredshet med tilgang til egnede grupperom og arbeidsplasser med PC.

ETTER DENNE skrytelista horer det også med til bildet at MF i litt mindre grad enn gjennomsnittet av de øvrige legger til rette for kollokvier og gruppearbeid. Selv om det ikke er store forskjeller, kan det også sies at MF-studenter i noe lavere grad deltar i fagutvalg og fora hvor det er mulighet for å påvirke pensum eller undervisning. Når det gjelder studentenes forbedelse til undervisning og jobb i forhold til faglige krav, ligger MFs resultater ganske likt med de øvrige.

Undersøkelsen ble gjennomført av det anerkjente instituttet NIFU STEP som har spesialisert seg på studier av forskning, innovasjon og utdanning. Instituttet er ledende innen feltet og fungerer som en kritisk og uavhengig kunnskapsprodusent som leverer bakgrunnsmateriale for kunnskapspolitiske beslutninger. Det er derfor stor grunn til å glede seg over de mange positive resultatene.

Tekst: NIFU STEP/Solveig Elin Bru-Olsen
Illustrasjonfoto: Marianne Torp

Et lite utvalg resultater fra NAUTILUS-undersøkelsen:

Hvis du skal gi en samlet vurdering, hvor fornøyd vil du si at du er med

	MF	Andre	svar i prosent
... studiet ditt?			
svært misfornøyd	5	5	
litt misfornøyd	2	9	
verken eller	0	8	
litt fornøyd	25	36	
svært fornøyd	69	41	
... høgskolen/universitetet ditt?			
svært misfornøyd	7	7	
litt misfornøyd	3	11	
verken eller	0	10	
litt fornøyd	21	37	
svært fornøyd	69	36	

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene?

Jeg opplever det administrative personalet som imøtekommende/serviceinnstilte.

helt uenig	0	2
litt uenig	2	9
verken eller	5	26
litt enig	37	41
helt enig	56	21

Jeg oppfatter at mine lærer har høy faglig kompetanse.

helt uenig	0	0
litt uenig	2	5
verken eller	2	5
litt enig	13	35
helt enig	84	56

De fleste lærerne er flinke til å formidle sitt fag.

helt uenig	0	3
litt uenig	3	18
verken eller	3	17
litt enig	44	44
helt enig	50	19

Lærerne er flinke til å skape faglig engasjement blant studentene.

helt uenig	2	4
litt uenig	6	20
verken eller	16	30
litt enig	50	37
helt enig	26	10

I Kilimanjaros skygge:

Et sjelesorgprosjekt i samarbeid mellom nord og sør

For noen år tilbake inngikk MF en formell avtale om faglig utveksling og samarbeid med Makumira University College (MUCo) i Tanzania.

Ganske bastante geografiske realiteter sorger for stor avstand mellom Norge og Tanzania. Trekket historiske, sosiale og kulturelle forhold inn i bildet blir ikke avstanden mindre. Mellom livserfaringen til en gjennomsnittlig tanzanier og en gjennomsnittlig nordmann finner man utvilsomt berøringspunkter. Men forskjellene er nok mer iøyenfallende. De kulturelle og religiøse tradisjonene, de sosiale forholdene, de materielle betingelsene - alt rommer dyptgående ulikheter som setter skiller mellom «oss» og «dem».

OG SAMTIDIG: Som troende mennesker er vi lemmer på det samme leget. Vi er dopt inn i Kristi kropp og bundet sammen i kraft av den nye virkeligheten i Guds rike. Derfor er vi søsken i troen. Og søsken vil ofte ha mye å vinne på å snakke med hverandre. Vi kan lære viktige ting om oss selv gjennom motet med den andre. Samtalen kan berike og utfordre. Den som lytter lenge kan få nye innsikter og knytte dyper bånd.

Omtrent slik synes jeg det passer å tegne noe av bakgrunnen for det faglige samarbeidsprosjektet som her skal presenteres. Det dreier seg om et trekantssamarbeid mellom MF, Misjonshøgskolen i Stavanger (MHS) og Makumira University College (MUCo) i Tanzania. Fakultetet er en del av Tumaini University som er den evangelisk-lutherske kirkens eget universitet. For noen år tilbake inngikk MF en formell avtale om faglig utveksling og samarbeid med MUCo. Sett fra MFs ståsted er vårt prosjekt en realisering av viktige intensjoner i denne avtalen.

Fra venstre:
Professor Leif Gunnar Engedal, MF, Rev. Nahana Mndeme, Dr. Peter Lechion Kimilike, Rev. Emeline Ndossi og professor Øyvind M. Eide, Misjonshøgskolen.

PROSJEKTET realiseres under den ganske pretensiose tittelen "Africanisation of Pastoral Care". Våre afrikanske medarbeidere er sterkt engasjert i en reell kontekstualisering av den teologiske refleksjonen, og har valgt tittelen for å fokusere på dette. Prosjektet startet opp for alvor vinteren 2006, og er planlagt fullført i løpet av 2008. Målsetningen er todelt: Vi vil publisere en sjelesorgfaglig monografi på engelsk som kan brukes som lærebok på Masternivå. Dessuten tre mindre bøker på swahili som kan brukes av pastorer, evangelister og andre i tjeneste i kirken. Både monografien og de tre små bøkene fokuserer på sjelesorgen som kirkelig praksis, presenterer konkrete sjelesorgsamtaler, og legger særlig vekt på å utvikle en metode for å analysere sjelesorgeriske utfordringer. Monografien gir dessuten en bred innføring i sjelesorgens faglige egenart, dens teologiske grunnlag og målsetninger.

Prosjektet er fra A til Å et samarbeid. Initiativet kom i utgangspunktet fra MHS ved professor Øyvind Eide. Hans inngående kjennskap til afrikansk kul-

tur og historie er helt avgjørende i prosjektet. Dette ville allikevel ikke hjulpet mye hvis vi ikke samarbeidet intenst med dyktige tanzanianske kolleger. To kolleger på MUCo – dr. Peter Kimilike og Rev. Emeline Ndossi - utgjør sammen med oss to nordmenn prosjektets kjernegruppe. Men sammen med oss spiller fire utvalgte menighetsprester – to kvinner og to menn - en helt avgjørende rolle. Deres oppgave er å beskrive så presist og konkret som mulig de utfordringer de møter i sjelesorgarbeidet i egen menighet. Dette materialet utgjør kjernestoffet i bøkene, og representerer prosjektets «empiri», altså de konkrete sjelesorgeriske utfordringer i dagens tanzanianske virkelighet: Vold mot kvinner, Hiv/Aids, rusmisbruk, generasjonskonflikter, ondskap, trolldom og besettelse. Som man forstår: Utfordringene er mange og store. Men gleden og inspirasjonen i samarbeidet gir håp om å kunne fullføre prosjektet i samsvar med målsetningene.

Tekst: Leif Gunnar Engedal
Foto: Marianne Torp

Hvorfor reiser en kanadier fra hjemmet sitt i Vancouver Island helt til Norge og til MF for å snakke om kjærlighet og overgivelse?

Med Guds kjærlighet som identitet

Det enkleste svaret er selvsagt at han ble bedt om å komme. I tillegg kan det anføres at turneen også falt sammen med lanseringen av hans bok *Surrender to Love*, som i sommer ble gitt ut på Verbum Forlag, med tittelen *Kjærlighet og overgivelse*. Men mest av alt kommer David Benner til Norge fordi han ønsker å veilede mennesker til erfaringer av Guds kjærlighet. Å vite om er ikke det samme som å erfare. Først når vi tar sjansen på å overgi oss til kjærligheten, i all vår sårbarhet, vil det være mulig å erfare Gud på et dypere plan.

– Det er skummelt å overgi seg. Å elske og å la seg elske innebærer alltid en risiko, sier psykologen og veilederen Benner. Mange har brent seg på kjærligheten. Men kjærligheten fra Gud er annerledes. Bare den er fullkommen. Bare den er det verdt å overgi seg til, fullt og helt.

Mange i Norge har fått viktige impulser fra Benners bøker. På den åpne forelesningen 5. september dukket det opp mange som ikke har sin daglige gang på Menighetsfakultetet. Benner understre-

ket betydningen av arbeid med selv-innsikt og egen identitet.

– Det er ved å hente sin identitet i Guds kjærlighet at vi finner vårt egentlige jeg, hevder Benner. Dette er ikke en moderne oppfinnelse, men kan gjenfinnes i Augustins bønn: «Lær meg å kjenne meg selv, så jeg kan kjenne deg!»

Besøket i Norge var et samarbeid mellom flere institusjoner og organisasjoner, bl. Areopagos, Diakonova og Modum Bad/Institutt for sjesesorg.

Tekst: Sjur Isaksen
Foto: Agenda 3:16

Ta deltidsstudier mens du er i jobb!

Nye kurs starter våren 2008 i Oslo og Tønsberg

MF

KRL 1 (30 stp) Lørdagsundervisn. 2 sem. - med oppstart 12. januar

KRL 2 (30 stp) Lørdagsundervisn. 2 sem. - med oppstart 12. januar

KRL 227: Kirkerom og kirkehus (10 stp).

Torsdagskvelder 1 sem. - med oppstart 17. januar

Tønsberg

Religion og estetikk (15+15 stp) i samarb. med Folkeuniversitetet.
Fredag etterm./lørdagsundervisn. med oppstart 25. - 26. januar

Studieavgift per semester: KRL 1 og 2: kr. 2.500
Kirkerom og kirkehus: kr. 1.750
Religion og estetikk: kr. 3.500

Påmeldingsfrist: Kurs MF: 15. desember 2007
Kurs Tønsberg: 10. januar 2008

For søknadsskjema, brosjyre og emnepresentasjon
www.mf.no/videreutdanning

For informasjon om studiene: Kontakt Midttun/Vik på tlf. 22 59 05 00
eller kurs-krl@mf.no

www.mf.no

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

STUDIETUR

MF arrangerer bibelfaglig studietur til Israel 6.-17. mars 2008. Det er mulig at det blir noen ledige plasser. Turen kommer på inntil kr. 13000,- (fly, hotell, buss m/guide, inngang på museer, halvpensjon). Enkeltrom gir et tillegg på ca. kr. 2500,-. Interesserte kan ta kontakt med Karl Olav Sandnes på tlf. 22590537 eller pr. mail karl.o.sandnes@mf.no

Asbjørn Finholt

advokat

Postboks 7, 2001 Lillestrøm

Tlf 63 81 60 80

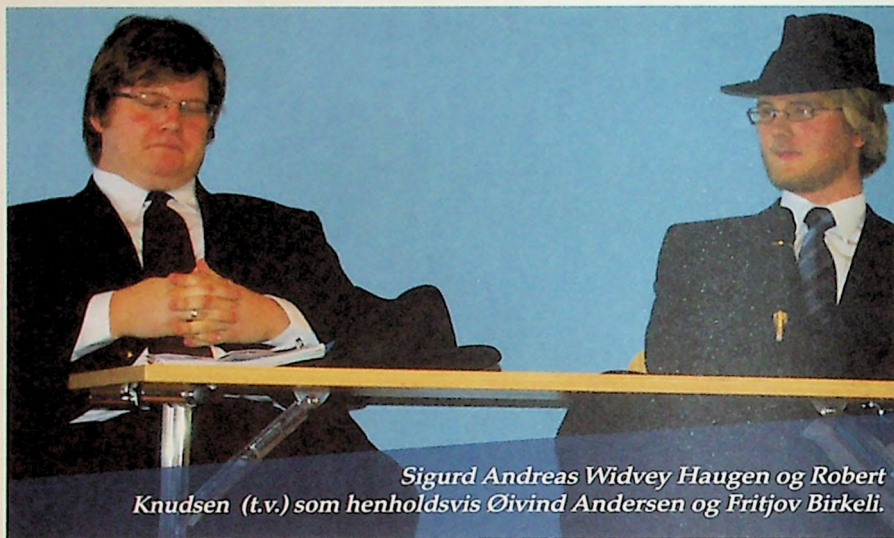
100 år siden MF ble stiftet

16. OKTOBER 1907 møttes 42 personer i Centrallokalet i Møllergata 43, i storstuen til Kirkens bymisjon eller Christiania Indremission som det het den gang.

Det konstituerende motet begynte med salmen «Guds Ord det er vårt arvegods», og det gjorde også den store forsamlingen av studenter og ansatte som feiret hundreårsdagen med bløtkakefest i kantina på MF den 16. oktober 2008.

OPPSTARTEN. Sokneprest Hartvig Halvorsen innledet i 1907 med å lese opp en beretning om hva som hadde skjedd så langt. Halvorsen hadde i 1891 tatt initiativet til Diakonhjemmet, og nå var han også formann i arbeidskomiteen for Menighetsfakultetet. Man var uenige om opptaksvilkårene for studentene, om det skulle kreves vitnesbyrd om sann tro før de fikk begynne studiene. Det ble likevel enighet om at «man må ha stor frihet å tilby studentene... Bånd og tvang vil skremme dem bort». Så ble det valgt styre og forstanderskap og grunnreglene ble vedtatt. Sokneprest Chr. Knudsen, som hadde tatt avskjed som kirkeminister på grunn av professorsaken i 1906, ble valgt til formann i forstanderskapet. Først året etter, den 3. september 1908, var studentene på plass, og det første studieåret ved det nye fakultetet startet.

FOR Å GI ET HISTORISK SUS over 100-årsmarkeringen, fremførte studentene Sigurd Andreas Widvey Haugen og Robert Knudsen en dialog som opprinnelig ble fort skriftlig i MF-bladet Mellem Brødre på 1920-tallet. Sigurd Andreas som Øivind Andersen (senere bibelskolelærer og rektor ved Fjellhaug) og Robert som Fridtjov Birkeli (senere biskop) fremførte dialogen med glimrende innlevelse. Øivind Andersen hadde tenkt at det «skulde bli herlig å komme til Menighetsfakultetet og der finne studiekamerater som var preget av det hellige alvor som bør være et særmerke på alle dem som forbereder

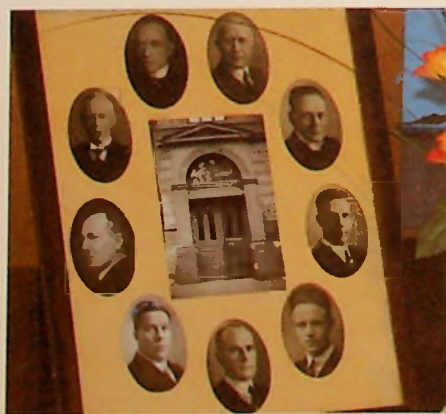
Sigurd Andreas Widvey Haugen og Robert Knudsen (t.v.) som henholdsvis Øivind Andersen og Fridtjov Birkeli.

seg til det helligste og alvorligste av alle kall, nemlig den hellige presteetjeneste for Guds ansikt». Men Andersen ble dypt skuffet over sine medstudenter, «som gjerne snakket om likegyldige ting, ofte bare om tøy». Fridtjov Birkeli på sin side var derimot ikke skuffet og hadde følt det som en befrielse å slippe bort fra «den intetsigende og til dels rå gymnasiastone». Birkeli priste seg lykkelig den dag han satte foten på fakultets grunn. Her fant han eldre studenter som hjalp ham i studiet og i hans personlige gudsforhold. Han fikk drive sitt teologiske studium uten å gi avkall på sin barnetro. Han fant venner for livet og et åndelig hjem. Diskusjonen mellom Andersen og Birkeli tok en ny vending

da Andersen noen uker senere skrev til Mellem Brødre at det han hadde skrevet var blitt en byrde for ham. Han hadde på det tidspunktet ikke vært en omvendt kristen og drivkraften var å bli beundret for sin fromhet...

SELV OMVI KAN trekke på smilebåndet av debatten mellom Andersen og Birkeli, har den likevel i seg sider som er aktuelle den dag idag. Spørsmål knyttet til MF-studenters tro og bekjennelse ble tatt opp på «fagkritisk dag» så sent som i september.

Tekst: Vidar L. Haanes
Foto: Marianne Torp

Dette bildet har vært i landssekretær Eugen Spydevolds eie. Bildet viser inngangspartiet til Menighetsfakultet i St. Olavsgate 29, omkranset av lærerne som var ved MF i 1940.

Fra toppen (med klokka) ser vi Ole Hallesby, Olaf Moe, Karl Vold, Andreas Seierstad, Olaf G. Myklebust, Leiv Aalen, Ivar P. Seierstad, Johannes Smemo og Daniel A. Frovig.

Doktordisputaser ved MF

Teol. kand. **Tomas Nygren**, Uppsala, forsvarte 14. september sin avhandling «Lag och evangelium som tal om Gud - en analys av synen på lag och evangelium hos några nutida lutherska teologer: Pannenberg, Wingren och Scaer». De ordinære opponenter var docent TD Leif Erikson, Åbo (1), og professor dr. theol. Svein Rise, Bergen (2). Professor dr. theol. Torleiv Austad var tredje medlem i bedømmelseskomiteen og disputasen ble ledet av rektor Vidar L. Haanes. Fra venstre: Vidar L. Haanes, Tomas Nygren, Leif Erikson, Svein Rise og Torleiv Austad.

Cand. theol. **Nils Terje Lunde** forsvarte 21. september sin avhandling «Norm og situasjon: En drofting av krig/fred-spørsmålet i lys av kirkelig debatt i Norge i tiden 1945-2003.» De ordinære opponenter var seniorforsker dr. art. Henrik Syse, Oslo (1) og professor dr. theol. Jens Holger Schjorring, Aarhus (2). Professor dr. theol. Gunnar Heiene var tredje medlem i bedømmelseskomiteen. Disputasen ble ledet av prorektor Sverre Dag Mogstad. Fra venstre: Henrik Syse, Nils Terje Lunde, Jens Holger Schjorring, Gunnar Heiene og Sverre Dag Mogstad. FOTO: Elna Strandheim.

Personalnytt ved MF

Studieveileder **John-Arne Jensen** avslutter sin tjeneste ved MF ved utgangen av 2007. Han har vært studieveileder siden våren 2004.

Frida Austvoll Nome er tilsatt som stipendiat i religionsvitenskap fra 1. januar 2008.

Maria Hjulstad Junttila er tilsatt som stipendiat i systematisk teologi fra 1. januar 2008.

Hva er poenget?

Studentpolitikk. Hva tenker du egentlig når du hører det ordet? La meg gjette: kjedelig, uviktig, elevråd, tullepolitikk, sinte mennesker som sutrer for ingenting? Jeg håper jeg tar feil, men jeg vet at det var det jeg tenkte. For mindre enn et år siden ante jeg omtrent ingenting om hva studentpolitikk var eller hva det innebærer. Nå, ett år etter, må jeg innrømme at alt jeg trodde jeg visste, har vist seg å være feil.

Dersom du noen sinne har ment noe som helst om det studiet du går eller har gått på, så har du vært innom det studentpolitikk handler om. Det er der bestemmelsene blir tatt og det er studentpolitikere som representerer alle studentenes stemmer og slik skal sikre at studentenes rettigheter blir oppfylt. Noen veldig få mennesker sitter og bestemmer voldsomt mye på vegne av alle studenter, men det som er skremmende, er at det er så veldig få av studentene som bryr seg, til tross for at det er deres studiehverdag som blir definert.

Studentpolitikk har noe å bety i forhold til alt fra hvilke boker som står på pensumlisten, hvilken mat man tilbyr i kantina og hvor mye av studielånet man får omgjort til stipend.

Hver eneste dag tas det avgjørelser som påvirker studentenes situasjon, og poenget med studentpolitikk er at studentene selv skal ha noe å si i disse avgjørelsene. Akkurat nå for eksempel, kjempes kampen for at høyere utdanning skal prioriteres i statsbudsjettet. Dette vil få enorme konsekvenser for studenter over hele landet og for vår felles fremtid.

Stoler du på dem som sitter med ansvaret for å fremme dine rettigheter? Som student har man mulighet til å påvirke egen studiehverdag ganske mye, men det skjer bare på en måte: Gjennom å bryr seg om hva som skjer og engasjere seg!

Lene Hopland Bergset

Kvinnens vei til myndighet

Kristin Norseth disputerte fredag 19. oktober på en avhandling om kvinners vei til myndighet i de kristelige organisasjonene fra 1842 – 1912.

Da hun startet å skrive, ville hun undersøke hvilken rolle de kristelige organisasjonene spilte i framveksten av politiske rettigheter for kvinner i Norge.

– KVINNENE i de kristelige organisasjonene var demokratiske fortropper, hevder Norseth. Selv om de er innvevd i det tankesettet som rådet på slutten av 1800-tallet, er ikke demokratiet bare en refleks av dette. Disse organisasjonene var demokratisk organisert, og medlemmene hadde en sterk bevissthet om å være en del av det allmenne prestedømme.

– Denne utviklingen har også en idéhistorisk komponent. 1800-tallet kjenne-tegnes av romantikken, og i denne epoken droftet man gjerne likheter og forskjeller mellom kjønnene. Kvinnene ble sett på som bærere av en spesiell moralsk og religiøs kvalitet. Man har en tenkning som legger vekt på det enkelte kjønns funksjon som forbilde. En konsekvens av dette er at kvinner er viktige som oppdragere av jenter. De fyller dermed en rolle som ikke mannen uten videre kan overta.

En viktig side ved de kristelige organisasjonene var at de både representerte det nye og det gamle, peker Norseth på. Kvinnene var en del av det moderne, liberale prosjektet som organisasjonskulturen var uttrykk for. Samtidig var de forpliktet på en tradisjon hvor innholdet ikke alltid harmonerte med de liberale ideene.

– DE KRISTELIGE organisasjonene var en del av de samfunnsmessige endringene som særpreget slutten av 1800-tallet. Industrialisering førte til folkevandring, både innenfor og ut av landets grenser. Man hadde et kvinneoverskudd som førte til at misjonsforeningene fikk et overskudd av kvinner. Dette er interessant når man tenker på hvor viktig det var for ledelsen å understreke foreningenes selvstendighet. Selv om foreningene var del av en større organisasjon med sine regler og vedtekter,

Kristin Norseth har forsket på misjonsorganisasjonenes rolle i framveksten av politiske rettigheter for kvinner i Norge.

åpnet ikke organisasjonskulturen for å instruere foreningene, påpeker Norseth.

– Men det var ikke alltid lett for disse kvinnene å vite hvordan man skulle kombinere moderne ideer med tradisjonelt religiøst gods. Organisasjonene var jo del av et kirkelig rom. Spenningen mellom det moderne og det gamle forsøkte man å løse ved å reservere prekestolen for mannen. Paulus sier jo at kvinner skal tie i forsamlingen og pastoralbrevene understreker at kvinnen er underordnet mannen. Underordnetstanken sikret man ved kvotering. Menn skulle sikres et flertall i styrende organer, selv om organisasjonen hadde flere kvinnelige enn mannlige medlemmer.

FORSKEREN har brukt de greske betegnelsene oikos og polis for å beskrive hvordan en ny type organisering oppstår. Er det virkelig nødvendig å bruke greske ord for å beskrive de endringene som du har forsket på?

– Jeg mener at den tradisjonelle inndelingen i en privat og en offentlig sfære ikke dekker de prosessene som her kommer til uttrykk. Dette har flere kvinneforskere sett, og de har pekt på at kvinners vei ut i offentlighet ikke kan forstås utelukkende ved hjelp av begrepsparet privat-offentlig. I framveksten av det moderne demokrati på 1800-tallet spiller organisasjonene riktignok en viktig rolle som en særöffent-

lighet. Der kan politiske spørsmål drøftes uten at hele samfunnet hører på. Men kvinnene i de religiøse organisasjonene er også nært knyttet til hjemmet, noe som ble forklart både ved kvinnens natur og forsterket med henvisning til Skriften. Det har jeg forsøkt å belyse med å henvise til forholdet mellom oikos og polis. Aristoteles knytter oikos til husføringen og økonomien, mens polis refererer til byen. Når kvinnene deltok i det private foreningsliv, tok de med seg husføringen ut i det særøffentlige rom som organisasjonsarbeidet representerte. De er situert i oikos og har ikke mulighet til å delta som myndig subjekt på linje med menn i den offentlige samtale.

Du har vært skeptisk til å kalle arbeidet ditt for feministisk. Hvorfor det?

– Mitt arbeid er feministisk i den forstand at den undersøker kvinners liv og vilkår i tidsrommet som utgjør rammen for avhandlingen. Jeg er kort og godt opptatt av å sette kvinner i sentrum for historisk arbeid. Samtidig har jeg vært skeptisk til en type feministisk teoribygging som utelukkende har vært opptatt av å finne fram til en litt abstrakt teori om forholdet mellom kjønn. Det er viktigere å undersøke hva kildene faktisk sier, enn å forklare alle relasjoner mellom kjønn som uttrykk for mannens dominans (patriarkat) eller kvinnens frigjøring fra dette.

NORSETH HEVDER at allmennhistorikere vanligvis ikke tar tilstrekkelig hensyn til det kristelige organisasjonsarbeid i forståelsen av de politiske prosessene. Hun mener at et viktig moment er forskjellen på religiøs og politisk arena. Den religiøse arena hadde alltid vært felles, mens politikken var forbeholdt menn.

– Den viktigste organisasjonen i norsk kristenliv, NMS, vedtok i 1904 at kvinner skulle få stemmerett og begrenset valgbarhet, forteller Norseth. Man fikk altså et medlemskap for kvinner som var basert på individualitet, på lik linje med menns medlemskap. Før 1904 var kvinner bare knyttet til NMS som foreninger, ikke som enkeltmedlemmer.

– **VEDTAKET** om kvinners stemmerett hadde også en økonomisk side. I 1904 var 3500 kvinneforeninger knyttet til NMS. Det utgjorde to tredjedeler av organisasjonens økonomiske basis, de representerte med andre ord en økonomisk makt som ledelsen gjorde lurt i å regne med, sier Norseth med et smil.

Tekst: Joar Haga
Foto: Marianne Torp

KH-prosjekter på gang

Joar Haga:

Eg arbeider med ei avhandling om Kristi person på reformasjonstida. Gjennom å undersøke korleis tilhøvet mellom det guddomlege og det menneskelege i Kristus vert forstått, vil eg og seie noko om forståinga av forholdet mellom teologi og filosofi på denne tida.

John Kaufmann:

Jeg jobber med oldkirken, nærmere bestemt Ireneus av Lyons. I min avhandling er jeg særlig opptatt av om Ireneus mente at mennesket kan bli «guddommeliggjort», og analyserer læren hans om mennesket og frelsen.

Sigurd Hareide:

Jeg arbeider med hvordan den kristne gudstjenesten i Norge ble endret fra katolsk til luthersk gudstjenestepraktis på 1500-tallet. I avhandlingsarbeidet vil jeg fokusere på forholdet mellom brudd og kontinuitet i endringsprosessen og hvordan folkelig motstand mot endringene påvirket de lutherske myndighetenes «ritualpolitikk».

Oskar Skarsaune:

Mitt hovedprosjekt er flerbindsserien History of Jewish Believers in Jesus, som jeg leder sammen med Reidar Hvalvik. For tiden arbeider jeg med andre bind, The Middle Ages.

Merethe Roos:

Jeg har studert forholdet mellom musikk og religionsforståelse i de tyske aristokratiske miljøer i København på slutten av 1700-tallet. Arbeidet viser hvordan kunstneriske uttrykk tar opp i seg kontekstens tenkning, og hvordan kunsten utfordrer kirken i forhold til det å formidle et religiøst budskap.

Bernt Oftestad:

Jeg arbeider med å skrive historien til Menighetsfakultetet som skal være ferdig til jubileet neste år.

Jan Schumacher

Jeg er opptatt av Gammelnorsk Homiliebok fra middelalderen for å finne ut mer av det denne prekensamlingen har å si oss om hvordan kristen tro ble fortolket i denne perioden i tilknytning til kirkeåret. Dessuten er jeg opptatt av teologi og poesi (lyrikk).

MF-studenter

forts. fra s. 19

Utlandet

Westergaard, Anne Mette, DANMARK
Kubai, Kaberia Isaac, KENYA
Mukaria, Andrew Ratanya, KENYA
Maung, Zau Awng, MYANMAR
Kyone, Ngon, MYANMAR
Jakshoj, Frank Sorenbye, NEDERLAND
Kulewicz, Rafal Mateusz, POLEN
Myrvold, Anna Erika, SVERIGE
Holmquist, Gun Karin, SVERIGE
Lwiza, Chediell Ajuaye Jonathan, TANZANIA
Brandt, Brandolf Benjamin, TYSKLAND
Claus, Anne Sophie, TYSKLAND
Großmann, Markus, TYSKLAND
Kabitzsch, Martin, TYSKLAND
Häberle, Markus, TYSKLAND
Jakshoj, Elsebeth Ingrid Marseille, TYSKLAND
Vanselow, Alicia, TYSKLAND
Hermanson, Sharon, U S A

Eierskap i private høyskoler

Nettverk for Private Høgskoler (NPH) avholdt den 11. oktober sin nettverkskonferanse på MF. Tema for konferansen var «Eierskap i private høyskoler».

Vel 70 deltakere fra 22 medlemsinstitusjoner deltok, og denne gang var eieroppnevnte medlemmer i høyskolestyrene også invitert. Nåværende NPH-leder og rektor Vidar L. Haanes innledet med et tilbakeblikk på MFs historie som plogspiss i kampen for private høyskolars rettigheter i hundre år. Videre handlet det om styring av høyere utdanning i Norge, ivarettatt av ekspedisjonssjef Toril Johansson og avdelingsdirektør Lars Vasbotten fra Kunnskapsdepartementet. Tidligere NPH-leder, BI-professor Jan Grunds foredrag omhandlet styrets betydning for eierskap i private høyskoler. Og siste del av konferansen tok for seg de private høyskolenes rapportering til departementet. Både NPH og Kunnskapsdepartementet har innsett behovet for tettere dialog, så konferansen som dette vil heretter bli en årlig foreteelse. For medlemmene fungerer NPH som et forum for informasjons- og erfaringsutveksling. Det bidrar til forberedelse og fremleggelse av aktuelle politiske problemstillinger av felles interesse, og det jobber for at private høyskoler blir inkludert i arbeidet med å fremme utdannings- og forskningspolitisk samarbeid, nasjonalt som internasjonalt.

NETTVERKET for private høyskoler (NPH) er et samarbeidsorgan for private utdanningsinstitusjoner som har godkjent eksamensrett for minst 3-årig utdanning på høyskolenivå i medhold av Universitets- og høyskoleloven av 2005. NPH arbeider for å utvikle rammebetingelsene for private høyskoler slik at disse i størst mulig grad blir likeverdige med betingelsene for de statlige institusjonene, og er dessuten et bindeledd mellom de private høyskolene og Kunnskapsdepartementet.

Tekst: Vidar L. Haanes
Foto: Marianne Torp

Solfrid Lind, administrerende direktør i Campus Kristiania og Terje Steen Edvardsen, styreleder for Haraldsplass diakonale høyskole i Bergen.

«Styring av høyere utdanning i Norge» var tema for ekspedisjonssjef Toril Johansson. Her i samtale med rektor Vidar L. Haanes.

Medlemmer i Nettverk for Private Høyskoler:

Ansgar Teologiske Høgskole
Barratt Due musikk institutt
Bergen Arkitekt skole
Betanien diakonale høyskole
Campus Kristiania
Den norske Balletthøyskole
Den norske Eurytmihøyskole
Det teologiske Menighets fakultet (MF)
Diakonhjemmet Høgskole Oslo
- Rogaland
Diakonissehjemmet Høgskole
Dronning Mauds Minne Høgskole

Fjellhaug Misjonshøgskole
Handelshøgskolen BI
Høyskolen Diakonova
Høyskolen i Staffeldtsgate
Lovisenberg diakonale høyskole
Mediehøgskolen Gimlekollen
Misjonshøgskolen
Norges informasjonsteknologiske høyskole (NITH)
Norsk lærerakademi - bachelor & masterstudier
Norsk lærerakademi - lærerhøgskolen

Etterutdanningskurs med studiereise til Roma:

Kilder til fromhet

FRA 16.-25. september 2007 arrangerte MF i samarbeid med Den norske kirkes presteforening (PF) en reise til Roma, Siena og Subiaco som del av et etterutdanningskurs for prester.

Om det ikke er slik at alle veier fører til Rom, så er det i alle fall slik at veldig mange veier fører fra Rom. Dette gjelder særlig når det kommer til den vestlige kristendoms historie, liturgi og fromhetsliv.

FROMHETSLIV. I forbindelse med kirkes liturgireform, var det et ønske om at det skulle være et tilbud om nettopp liturgi og fromhetsliv. Emnet, som fikk navnet «Kilder til fromhet», skulle se på liturgi, gudstjeneste- og fromhetsliv både historisk og aktuelt. Man ønsket å ta utgangspunkt i ordinasjonsloftene som brukes i Den norske kirke for derigjennom å se på sammenhengen mellom bønn, studier, tro og forkynnelse. Målet var derfor ikke bare å se på kildene som historisk interessante. Det var et ønske om å fokusere på hvordan liturghistorien og det kristne gudstjenesteliv beveger seg i samspillet mellom nytt og gammelt, det karismatiske og tradisjonen. Større bevissthet om hvordan kirkens aktuelle gudstjenesteliv befinner seg i denne historien var derfor målet med studiet av liturghistorien og fremveksten av kristent fromhetsliv.

TIL SAMMEN 19 kursdeltakere deltok, og så godt som alle landets bispedom-

mer var representert. Blant de 19 var det også én katolsk prest. Dagene i Italia var fylt av program. Vi begynte i antikken og beveget oss gjennom middelalderen, reformasjonen og frem til vår tid. Det var selvsagt gjort med sjumilsstøvler og vel så det, men det var en hjelp til å se de store linjene i liturghistorien. Undervisningen ble ivaretatt av en blanding av interne og eksterne forelesere. De interne foreleserne var lærere fra MF som var med på reisen, noen gjennom hele turen, og andre i enkelte dager. Fra MFs side deltok Vidar L. Haanes, Sverre Dag Mogstad, Jan Schumacher, Øystein Lund og Maria H. Junttila som ledere og forelesere. De eksterne foreleserne var professorer ved historisk-teologiske fakulteter og institutter i Roma, prester, turguidere og ordensfolk. Av de eksterne kan nevnes professor Mario Farrugia fra Gregoriana som er en av MFs samarbeidende institusjoner, professor Turid Karlsen Seim som for tiden er direktør ved Det norske institutt i Roma og Leonardo E. Gialloreti fra St. Egidio-kommuniteten som ved flere anledninger har vært i Norge og på MF.

HOS BENEDIKT. De to siste dagene reiste vi til Subiaco. Det er et sted i fjellene øst for Roma, og det er her Benedikt av Nursia skal ha tilbrakt tre år i en hule i bønn og askese for han stiftet den ordenen som i ettertid er blitt kjent som benediktinerordenen. Om vi ikke bodde i huler, hadde vi likevel en form for retreat, sammenlignet med de dagene vi hadde i Roma i forkant. Dagene var ment å skulle tilrettelegge for den kilden som er den aller viktigste i all from-

het, nemlig bønn. Der feiret vi gudstjeneste sammen og hadde litt mer tid til stille refleksjon og bønn enn vi hadde under dagene i Roma. Benediktiner-munkene i Subiaco driver et gjestehus hvor vi bodde. Vi fikk også et foredrag med en av prestene, samt en felles lectio divina, som er den gamle benediktinske tradisjonen med bibellesning og -meditasjon.

I TILLEGG til alt programmet, er det også hyggen av å være sammen, spise sammen og dele opplevelser sammen, som har festet seg i minnet. Det er en utrolig berikelse for prestene som er rundt om i landet å kunne møtes på denne måten for å studere og snakke sammen, men det er også en berikelse og en nødvendighet for MF å møte de menneskene som institusjonen utdanner, høre hva de har å si og se de behøvede kirken har.

DE VEIENE som førte oss til Rom for å søke opp de kristne fromhetskilder, førte oss også tilbake til våre hverdager der kildene skal bli til levende vann for oss selv og for alle de menneskene vi er satt til å tjene. Måtte det bli til glede for mange, slik at enda flere sammen kan reflektere over forholdet mellom det gamle og det nye i våre kirker, og sammen oppleve stadig dypere hva disse ordene fra profeten Jeremia kan bety: «Still dere på veiene og se! Spor etter de gamle stiene, etter veien til det gode! Gå på den, så finner dere hvile» (Jer 6, 16).

Tekst: Maria H. Junttila
Foto: Kjell Hallvard Flo

Nye studenter ved MF høsten 2007

(Sortert etter fylke)

Akershus

Anthonisen, Jan Ragnar, 1930 AURSKOG
 Barslev, Lars Breinberg, 1385 ASKER
 Bekkesletten, Stein, 1472 FJELLHAMAR
 Berntsen, Trine Bihaug, 1430 ÅS
 Bjørnsen, Kirsten Pernille Garstad, 1341 SLEPENDE
 Bunæs, Anne-Berit, 2010 STRØMMEN
 Eian, Anita Skogvold Wasmuth, 2003 LILLESTRØM
 Elnan, Henriette, 1450 NESODDTANGEN
 Eriksen, Anders Helset, 1482 NITTEDAL
 Falck, Sonja, 1385 ASKER
 Fjelstad, Siv, 1455 NORDRE FROGN
 Føsker, Jørn Stian Randen, 2010 STRØMMEN
 Gammelsæter, Hanne Grete, 1472 FJELLHAMAR
 Gullbrekken, Jon Idir Bouroucho, 1481 HAGAN
 Hanevold, Ida Kristin, 1384 ASKER
 Hanssen, Ingrid Klugevedt, 1363 HØVIK
 Hattestad, Judit Forfot, 1540 VESTBY
 Herberg, Inger Elisabeth, 2040 KLØFTA
 Hjortland, Fred Vidar, 1404 SIGGERUD
 Hombli, Viggo, 2050 JESSHEIM
 Ingebrigtsen, Rut, 1540 VESTBY
 Isaksen, Petter Flåt, 2008 FJERDINGBY
 Juniszewski, Anna Marta, 1415 OPPEGÅRD
 Kampen, Kerstin Theresia, 2007 KJELLER
 Le, Lillian Thi, 1362 HOSLE

Lilleaasen, Marthe Marie, 1430 ÅS
 Löhren, Birgitte, 1940 BJØRKELANGEN
 Møllerin, Karina Rongved, 1385 ASKER
 Ngo, Tina, 1540 VESTBY
 Nsengiyumva, Emmanuel, 1368 STABEKK
 Olsbye, Aud-Lisbeth, 1395 HVALSTAD
 Ragde, Stian, 1470 LØRENSKOG
 Ramberg, Jorunn Karoline, 1338 SANDVIKA
 Retterholt, Odd Kjell, 2007 KJELLER
 Rokkum, Ellen Margrethe, 1400 SKI
 Schie, Marte, 2080 EIDSVOLL
 Simon, Katalin Erzsebet, 1430 ÅS
 Smaadahl, Ole Johan Vugt, 1970 HEMNES
 Stokke, Merete Støverud, 2150 ÅRNES
 Theodoraki, Christina Eleni Arseth, 1412 SOFIEMYR
 Todal, Marit Monkvik, 1385 ASKER
 Torget, Vidar, 1920 SØRUMSAND
 Vik, Kine Mariel Stoyva, 1365 BLOMMENHOLM
 Vold, Siv Elisabeth, 1472 FJELLHAMAR
 Ørnsnes, Hilde-Jorun Fjeld, 1385 ASKER
 Ørnsnes, Kolbjørn, 1385 ASKER
 Aadne, Linda, 2030 NANNESTAD
 Aanerud, Anita Amundsen, 1470 LØRENSKOG

Aust-Agder

Andersen, Alf Ingvar, 4870 FEVIK
 Aronsen, Mari Therese Myrstad, 4870 FEVIK
 Ask, Jorunn Børve, 4760 BIRKELAND
 Bråten, Irlin, 4887 GRIMSTAD
 Christoffersen, Kåre Michael, 4879 GRIMSTAD
 Ege, Tonje Marie, 4770 HØVÅG
 Haslemo, Ingveig Eppeland, 4820 FROLAND
 Innhøll, Madeleine Grefstad, 4870 FEVIK
 Jareid, Rose Marie, 4878 GRIMSTAD
 Knutsson, Kristin Meinich, 4790 LILLESAND
 Langeland, Kristine Frivoll, 4870 FEVIK
 Midtbo, Jan Vidar Torvold, 4885 GRIMSTAD
 Orlien, Håvard, 4870 FEVIK
 Orlien, Lene, 4870 FEVIK
 Reinhardtisen, Sigrun, 4843 ARENDAL
 Skyttemyr, Gjermund, 4980 GJERSTAD
 Straum, Tonje, 4820 FROLAND

Buskerud

Frogø, Inger-Johanne, 3610 KONGSBERG
 Halle, Irene Wiik, 3430 SPIKKESTAD
 Haualand, Randi, 3629 NORE
 Horne, Hans, 3320 VESTFOSSEN
 Madsen, Therese, 3616 KONGSBERG
 Nygård, Silje Mathea Kleftås, 3400 LIER
 Orvik, Jonny, 3047 DRAMMEN
 Pedersen-Eriksen, Hanne M. laursvleiel, 3400 LIER
 Simoons, Castilnano Jaques, 3440 RØYKEN
 Steig, Marthe Bergum, 3400 LIER
 Stjernen, Lise, 3058 SOLBERGMOEN
 Westad, Berit, 3615 KONGSBERG
 Westad, Egil, 3615 KONGSBERG

Hedmark

Amundsen, Marie, 2340 LØTEN
 Holm, Grete Storli, 2312 OTTESTAD

Holt, Grethe Kvamme, 2219 BRANDVAL
 Magnus, Anna Beate, 2312 OTTESTAD
 Mork, Dag Bjørnar, 2616 LISMARKA
 Nordengen, Samuel Viljar, 2315 HAMAR
 Nybakk, Espen, 2133 GARDVIK
 Nyhus, Ingrid, 2312 OTTESTAD
 Nytrøen, Ragnhild Strøm, 2380 BRUMUNDDAL
 Petersson, Audun Vad, 2213 KONGSVINGER
 Risåsen, Tone, 2436 VÅLER I SOLØR
 Schou, Lise Zeitz, 2319 HAMAR
 Smebye, Eli Kristine, 2316 HAMAR
 Solberg, Turid Paulsrud, 2390 MOELV
 Sorprud, Bjørn, 2340 LØTEN
 Utby, Øystein, 2335 STANGE
 Vingelsgaard-Laursen, Tine, 2340 LØTEN
 Wolla, Tore, 2335 STANGE

Hordaland

Andersen, Silje Wiig, 5918 FREKHAUG
 Bakken, Magnus, 5009 BERGEN
 Bergem-Tinnan, Agathe, 5173 LODDEFJORD
 Brastein, Line Kamilla Heimestol, 5089 BERGEN
 Furuskjæg, Stine Karin, 5918 FREKHAUG
 Gjessing, Petter Furholm, 5238 RÅDAL
 Lie, Ingvild Kausland, 5353 STRAUME
 Norheim, Anders Magnus Hallerby, 5200 OS
 Rygg, Peter Christian, 5143 FYLLINGSDALEN
 Siarkiewicz-Bivand, Ewa Maria, 5063 BERGEN
 Skarsten, Rose-Marie, 5162 LAKSEVÅG
 Underhaug, Tone, 5035 BERGEN

Møre og Romsdal

Hagen, Elisabeth, 6517 KRISTIANSUND N
 Lindquist, Håkon Filip, 6030 LANGEVÅG
 Monsås, Anette Ulriksborg, 6429 MOLDE
 Myklebust, Ingvil Dagestad, 6150 ØRSTA
 Nedreliid, Vegard, 6063 HJØRUNGAVÅG
 Runde, Hilde Kristin, 6011 ÅLESUND
 Rødset, Silje, 6270 BRATTVÅG
 Sikkeland, Tormod, 6523 FREI
 Vartdal, Kai Amund, 6055 GODØYA
 Gravaas, Gunnhild, 7715 STEINKJER
 Kristoffersen, Martin André, 7600 LEVANGER

Nordland

Delsøtt, Magnus Johannesen, 8004 BODØ
 Ertzeid, Sindre, 8800 SANDNESSJØEN
 Johnsen, Thoralf Jan Ivar, 8445 MELBU
 Mjaaland, Marie Elisabeth, 8450 STOKMARKNES

Oppland

Haugen, Martin, 2870 DOKKA
 Hiveding, Grethe, 2630 RINGEBU
 Leite, Gunhild Vegstein, 2930 BAGN
 Levsen, Dirk, 2640 VINSTRA
 Mikkelsen, Mari, 2750 GRAN
 Nordlund, Anne Brit, 2653 VESTRE GAUSDAL
 Rø, Jone Vormeland, 2760 BRANDBU
 Skonnord, Lene Lofgren, 2819 GJØVIK
 Stubo, Marit, 2819 GJØVIK
 Weikle, Anne-Margrethe, 2642 KVAM

Oslo

Amirthanathan, Clement Inpanathan, 0177 OSLO
 Andersen, Eline Helstad, 0454 OSLO
 Bergem-Tinnan, Alf Jøstein, 0476 OSLO
 Berntzen, Edvard, 0373 OSLO
 Bientie, Ellen Sara Leine, 0166 OSLO
 Birkeland, Øystein, 1161 OSLO
 Bjørnaraa, Ingebjørg, 0555 OSLO
 Bratgjerd, Andre, 0864 OSLO
 Braut, Ingvild, 0166 OSLO
 Bårdsen, Eigil, 0457 OSLO
 Dammann, Åse, 0790 OSLO
 Dystland, Synnove, 0181 OSLO
 Eiane, Ingrid, 0363 OSLO
 Eick, Anton Sigurd, 0104 OSLO
 Eide, Cathrine, 0358 OSLO
 Einejorde, Åsel Aili, 0357 OSLO
 Enger, Sigurd Arnold, 0282 OSLO
 Fladstrud, Lisa, 0350 OSLO
 Fremstad, Cathrine, 0166 OSLO
 Gjelstad, Ingeborg, 1071 OSLO
 Gjøystdal, Elise, 0588 OSLO
 Goa, Trond, 0855 OSLO
 Gran, Ingvild Kielland, 0271 OSLO
 Grane, John-Erik, 1177 OSLO
 Gundersen, Alette Kristine, 0674 OSLO
 Guntvedt, Liv, 0669 OSLO
 Habberstad, Fred, 0553 OSLO
 Hagen, Heidi Einarsen, 0592 OSLO

Hansen, Cathrine, 0953 OSLO
 Hauger, Camilla Molund, 0170 OSLO
 Hegna, Elin, 0469 OSLO
 Hegstad, Sigmund, 1284 OSLO
 Helgeland, Bengt Kristian, 0685 OSLO
 Hessner, Ellen Margrethe, 0165 OSLO
 Hinkel, Ingvild, 0371 OSLO
 Hogsnes, Veronica Mellesdal, 1251 OSLO
 Horlbeck, Dorotea Elisabeth, 0302 OSLO
 Hovland, Gunnar, 0484 OSLO
 Hæggeland, Kristian, 0555 OSLO
 Ikkelane, Omar, 0760 OSLO
 Jakobsen, Anna Maria, 0955 OSLO
 Jensen, Ida Ulleberg, 0283 OSLO
 Kjelsrud, Espen, 0256 OSLO
 Kjøllesdal, Ada Molne, 0585 OSLO
 Knai, Anette Strandlie, 0170 OSLO
 Kydland, Bjørn Ingvar, 0259 OSLO
 Landmark, Monica, 0679 OSLO
 Larm, Thomas, 0192 OSLO
 Larsen, Kjetil Bergerud, 0170 OSLO
 Lemvik, Bjørnar, 0569 OSLO
 Lindahl, Ragnhild, 1251 OSLO
 Lindekleiv, Heidi Marie, 0350 OSLO
 Longfors, Merete, 0862 OSLO
 Lunde, Henrik Tveten, 0673 OSLO
 Lydersen, Kamilla, 0468 OSLO
 Moe, Jenny Skumsnes, 0363 OSLO
 Maatje, Helene, 0652 OSLO
 Norving, Terje, 0568 OSLO
 Oftedal, Ida, 0445 OSLO
 Olsen, Anne Elisabeth, 0260 OSLO
 Olsoy, Ole Vidar, 0372 OSLO
 Owe, Maren Bergem, 0490 OSLO
 Panjwani, Mohammad Reza, 0860 OSLO
 Pedersen, Kim Boel, 0572 OSLO
 Raustol, Anne, 0302 OSLO
 Refvem, Olav, 0880 OSLO
 Roed, Ingrid Hågbo, 0572 OSLO
 Salaouatchi, Somalia, 0657 OSLO
 Salikhova, Liliya Albertovna, 0864 OSLO
 Sayania, Jonas, 0467 OSLO
 Seeberg, Cathrine Knutsdatter Heltung, 0464 OSLO
 Skauford, David, 0173 OSLO
 Skjæret, Eiliv Kringstad, 0772 OSLO
 Solbakken, Marianne, 1086 OSLO
 Steinsbo, Nils Erik, 0488 OSLO
 Strand, Heidi, 0871 OSLO
 Strazynski, Sara, 0302 OSLO
 Støle, Birgitte, 0169 OSLO
 Sundby, Jorunn, 0358 OSLO
 Søberg, Gustav Otto, 0368 OSLO
 Søreng, Jonas, 0182 OSLO
 Sørensen, Beate Katrine, 1166 OSLO
 Telhaug, Ragnhild, 0495 OSLO
 Thoresen, Thor Johnny, 0663 OSLO
 Tronds, Linda Bahr, 1164 OSLO
 Tveit, Ruth Bodil, 1179 OSLO
 Vagard, Kjersti, 0284 OSLO
 Vassli, Ingrid Bye, 0361 OSLO
 Vigmostad, Paul Solheim, 0559 OSLO
 Vik, Magnhild, 0265 OSLO
 Wagenius, Marita Lie, 0358 OSLO
 Werge-Olsen, Nina, 0302 OSLO
 Wetterstad, Ingunn, 0460 OSLO
 Yri, Solveig, 0552 OSLO
 Aagaard, Olav, 0355 OSLO
 Aas-Hansen, Sunniva, 0357 OSLO
 Aasland, Siri Anita, 0690 OSLO

Rogaland

Anda, Stian, 4280 SKUDENESHAVN
 Aurdal, Gaute Susort, 5565 TYSVÆRVÅG
 Austnaberg, Håvard, 4340 BRYNE
 Dagfinrud, Therese, 5542 KARMSUND
 Eidhamar, Ingelill-Kristin, 4070 RANDABERG
 Eskildsen, Siri, 4025 STAVANGER
 Guntveit, Line Therese, 4042 HAFRSFJORD
 Hjelmås, Elin Kristin, 4262 AVALDSNES
 Linjord, Karen Merete, 4056 TANANGER
 Melling, Liv Jorun, 4046 HAFRSFJORD
 Rasmussen, Bjørnar Møland, 4330 ÅLGÅRD
 Skomedal, Astrid, 4327 SANDNES
 Sunde, Stig, 4015 STAVANGER
 Tsui, Man Kit, 4021 STAVANGER
 Urdal, Marianne, 4330 ÅLGÅRD
 Østerholt, Iselin Askeland, 4321 SANDNES
 Aase, Line, 4322 SANDNES

Sogn og Fjordane

Reiersen, Henry, 6700 MÅLØY
Sovde, Jon André Hjelte, 6800 FØRDE

Sør-Trøndelag

Benestad, Bjørnulf, 7100 RISSA
Bergem, Kjetil Mogård, 7300 ORKANGER
Fatten, Sølvi Ann, 7105 STADSBYGD
Hammervik, Marita, 7018 TRONDHEIM
Hernstad, Johan Nordgaard, 7100 RISSA
Landro, Sigrid, 7316 LENSVIK
Lauglo, Sigrid, 7027 TRONDHEIM
Moiba, Mirjam Jakobsen, 7340 OPPDAL
Owesen, Heidi, 7224 MELHUS
Rogstad, Erik, 7340 OPPDAL
Sandbløst, Tore, 7340 OPPDAL
Thorbjørnsen, Bjarne Loberg, 7018 TRONDHEIM
Uglen, Martin, 7024 TRONDHEIM
Vold, Torkil, 7393 RENNEBU
Ølstorn, Ruth, 7320 FANNREM

Telemark

Christensen, Christen, 3684 NOTODDEN
Froen, Geir Edvin, 3735 SKIEN
Grotbæk, Lena, 3692 SAULAND
Heiberg, Joar Andre, 3691 GRANSHERAD
Holtskog, Stian, 3729 SKIEN
Johansen, Ole Kristian, 3950 BREVIK
Kleiven, Daniel Joachim, 3960 STATHELLE
Kvaavik, Kjerstin Soreide, 3810 GVARV
Landsverk, Ingrid Elisabeth, 3681 NOTODDEN
Nordbo, Ingebjørg, 3854 NISSEDAL
Oleivsgard, Britt Solveig, 3715 SKIEN
Svendsen, Aina Marie, 3970 LANGESUND
Særsland, Karoline, 3678 NOTODDEN
Thalmann, Ranveig, 3716 SKIEN
Veum, Guro, 3930 PORSGRUNN
Hess, Agnieszka Beata, 9007 TROMSØ
Mathiassen-Meillandi, Tordis-Irene,
9180 SKJERVØY
Norbakken, Einar, 9419 SØRVIK
Storvoll, Jørgen, 9311 BRØSTADBOTN
Sørensen, Linda Birgitte, 9357 TENNEVOLL

Vest-Agder

Bakke, Kristin Jørgensen, 4632 KRISTIANSAND S
Drivdal, Morten, 4631 KRISTIANSAND S
Haraldstad, Hanna, 4515 MANDAL
Kittelsen, Line, 4633 KRISTIANSAND S
Ljosland, Silje Merete, 4516 MANDAL
Skjorli, Anette, 4580 LYNNGDAL
Steinbakk, Roger André, 4640 SØGNE
Tobiassen, Thea, 4576 LYNNGDAL
Vaags, Inger-Johanne, 4645 NODELAND

Vestfold

Almgren, Lars Andreas, 3158 ANDEBU
Amundsen, Kristine, 3120 NØTTERØY
Ask, Morten Jarle, 3070 SANDE I VESTFOLD
Carlsen, Else, 3159 MELSOMVIK
Gulliksen, Edel Marie, 3135 TORØD
Halum, Magnus, 3121 NØTTERØY
Holm, Kjersti, 3070 SANDE I VESTFOLD
Larsen, Janne, 3222 SANDEFJORD
Oppegård, Øyvind, 3116 TØNSBERG
Pedersen, Cilie Madeleine Nord, 3258 LARVIK
Ringvold, Solveig Kristine Aambo,
3280 TJODALYNG
Smidsrud, Sara Raquel, 3158 ANDEBU
Sondbo, Ann Jeanette, 3110 TØNSBERG
Østby, Thomas, 3270 LARVIK

Østfold

Berger, Marius, 1950 RØMSKOG
Bjork, Bente Synnove, 1791 TISTEDAL
Dahl, Irene Siewartz, 1820 SPYDEBERG
Grini, Aud Margrete, 1621 GRESSVIK
Hallman, Kent Johan, 1751 HALDEN
Hauge, Lene Marie Vestby,
1739 BORGENTHAUGEN
Kaupang, Elin, 1778 HALDEN
Kjeve, Catharina Zakariassen, 1880 EIDSBERG
Nordberg, Bjørg, 1525 MOSS
Pettersen, Lars-Kristian Holos, 1890 RAKKESTAD
Rasmussen, Line, 1850 MYSEN
Risum, Benedicte, 1518 MOSS
Stoksbjørg, Guri, 1825 TOMTER
Strømberg, Grete, 1712 GRÅLUM
Thuen, Tord Kristian, 1593 SVINNDAL
Wibe, Terje B., 1784 HALDEN
Aarmo, Karianne, 1734 HAFSLUNDSØY

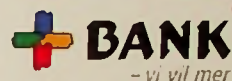
Forts. s. 15.

JØLSTAD

begravelsesbyrå

Tlf 22 79 77 00 - www.jolstad.no

Vil du ha en bank som kjenner deg?

En flott julegave!

Lommeutgave
Det nye testamentet 2005
med Salmene og
Ordspråkene

En solid og stilren
innbinding med
gullsnitt og
leseband.

kr 148,-
bokmål/nynorsk

Bibelselskapet
www.bibelbok.no

nyhet

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldriings- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE

Your Challenge - Our Science

Myravegen 2, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpassing og ergonomisk utforming.
Seteputer, ryggputer, kneputer, formtilpassing.
Nesten alt er mulig.

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

Menighetsfakultetet

2007-11-21

Lys og liv
2007 Årg. 73 Nr 5
MF TIL LY

Majorstuen
0302 Oslo

Pahr-Iversen innlånt til MFs kapell:

«Han dypper penselen i sol og maler mot evigheten!»

I 2005 fikk Vanse kirke en ny mobil altartavle som brukes i kombinasjon med den gamle, faste fra 1853. Bildet er malt av Stavanger-kunstneren Kjell Pahr-Iversen og bærer tittelen Ikon for den ufortjente nåde.

og dekker da over den gamle altartavlen, som er malt av den kunstnerisk begavede prest og vekkelsespredikant Gustav Adolph Lammers (1802-1878). Brukt om hverandre viser den gamle og den nye altartavlen noe av fyllden i evangeliet. Det gamle, mørke alterbildet med langfredagsmotiv skildrer Jesus på korset, mens det nye bildet er lyst og utstråler kraft og seier. Bildene står i skarp kontrast til hverandre, men nettopp dette gjør at begge bilder taler sterkere hver for seg, fortelles det på hjemmesidene til Lista menighet.

Den mobile altartavlen er et resultat av kirkens kulturmelding, der det blant annet ble tatt til orde for større bruk av kunst i kirken. Altartavlen er godkjent både av biskopen og av riksantikvaren. Den mobile altartavlen er den tredje temporære utsmykning av kapellet dette kalenderåret. En stor takk til Lista menighetsråd som har lånt oss bildet.

FOR YTTERLIGERE opplysninger og diskusjon omkring bildet, se www.farsundkirken.net

Tekst: Kristin Norseth
Foto: Marianne Torp

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Det teologiske Menighetsfakultet er en privat, akkreditert vitenskapelig høyskole. Den ble stiftet i 1907, og forelesningene startet i 1908. MF er i dag landets største teologiske utdanningsinstitusjon med ca. 90 ansatte og omlag 900 studenter på bachelor, master og PhD-niva.

FREM TIL JUL er det å finne i MFs kapell, velvilligst utlånt av Lista menighetsråd. Da bildet var på plass i midten av september, begynte professor Leif-Gunnar Engedal andakten med å si: «Kjell Pahr-Iversen dypper penselen i sol og maler mot evigheten.» Dermed åpnet han manges øyne for det abstrakte motivets åndelige dimensjoner. Bildet (olje på linlerret) er malt i et moderne formspråk. Til Fædrelandsvennen fortalte Pahr-Iversen i sin tid at han har tenkt seg bildet som en lysengel med utstrakte armer, en energivirvel av forbarmelsens kategori.

DEN MOBILE ALTERTAVLEN er enestående i sitt slag. Den henges opp i Vanse kirke i forbindelse med kirkelige festdager